

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11CoCsp/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121334794
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6121334794.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. XX/XX, E., t. č. XX F. G., H. XXX, I., J., D. K., v konaní o žalobe na zaplatenie 1.668,84 eur s príslušenstvom, o podanom odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 5Csp/59/2021-441 zo dňa 13. 06. 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku o neschválení zmiernosti (výrok I.) **o d m i e t a .**

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa plnenia v splátkach a v súvisiacom výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu v tejto časti **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie neschválil zmier (výrok I.), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.668,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.668,84 eur od 07. 05. 2021 do zaplatenia s tým, že povolil žalovanej splácať jej dlh splátkou vo výške 50,- eur mesačne, ktorá je splatná vždy do 28. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplatenia dlhu, pričom v prípade omeškania sa žalovanej s plnením čí len jednej splátky sa stane zročným celý jej dlh (výrok II.). Posledným výrokom (výrok III.) priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca podanú žalobu zdôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel dňa 13. 10. 2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, povolené prečerpanie na účte, a to na diaľku prostredníctvom služby internet banking, ktorou poskytol žalovanej limit povoleného prečerpania vo výške 1.500,- eur s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 19,9 % ročne. Na základe žiadosti žalovanej sa tento limit mohol meniť v zmysle všeobecných obchodných podmienok, pričom aktuálny limit povoleného prečerpania bol uvedený v jednotlivom výpise z účtu. Z dôvodu porušenia povinností žalovanou sa dostala na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnala, a preto žalobca zatvoril účet žalovanej, o čom ju informoval posledným výpisom z účtu. Žalobca tiež vyzval žalovanú, aby uhradila svoju pohľadávku, čo však neurobila. Žalovaná suma vo výške 1.668,84 eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovanej, a to za príslušné obdobie.

3. Na základe vykonaného dokazovania považoval súd prvej inštancie za nesporné, že medzi žalobcom a žalovanou pôvodne vznikla zmluva o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver formou povoleného prečerpania vo výške 1.500,- eur s tým, že žalovaná sa zaviazala zaplatiť za takýto úver dohodnuté úroky a vrátiť finančné prostriedky. Žalobca konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, táto zmluva bola vopred ním pripravená a žalovaná nemohla ovplyvniť jej obsah, ale musela ju prijať ako celok alebo odmietnuť, pričom ju

uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. V konaní tiež nebolo preukázané a ani tvrdené, že by žalovaná finančné prostriedky použila na výkon povolania alebo podnikateľskej činnosti, a preto z uvedených dôvodov súd prvej inštancie považoval žalobcu za veriteľa/dodávateľa a žalovanú za spotrebiteľa (s poukazom na zákon č. 129/2010 Z. z. - § 2 písm. a/, b/, ako aj ustanovenia § 2 písm. c/, d/ zákona č. 266/2005 Z. z.) s prihliadnutím na skutočnosť, že zmluva bola uzavretá prostriedkami diaľkovej komunikácie. Medzi stranami sporu tak vznikol spotrebiteľsko-právny vzťah.

4. Súd prvej inštancie tiež považoval za nesporné, že zo strany žalobcu bol žalovanej poskytnutý úver vo forme povoleného prečerpania, pretože jej bolo umožnené disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte, ktorý mala vedený u veriteľa. Ďalej považoval za nesporné, že žalovaná následne porušila svoje zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho došlo k premene povoleného prečerpania na nepovolené prečerpanie, a preto žalobca ukončil zmluvný vzťah so žalovanou, resp. zrušil žalovanej účet, a to v zmysle dojednaných zmluvných podmienok. Za nespornú skutočnosť súd prvej inštancie považoval aj rozsah kreditných a debetných operácií na účte žalovanej s tým, že rozdiel medzi nimi predstavuje záväzok žalovanej vo výške 1.668,84 eur. Poukázal na to, že žalovaná počas celého konania nerozporovala žalobcom tvrdené skutočnosti a ani nárok žalobcu, ktorý uznávala, pričom žiadala len o povolenie splácať takýto dlh. Z tohto dôvodu tak skutočnosti tvrdené žalobcom považoval súd prvej inštancie za nesporné a vychádzal z nich pri svojom rozhodovaní, pričom tieto boli preukázané aj predloženými listinnými dôkazmi. Preto vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu, pretože jeho nárok bol preukázaný predloženými listinnými dôkazmi, ktoré neboli zo strany žalovanej rozporované.

5. Súd prvej inštancie uložil žalovanej aj povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., pretože táto sa dostala do omeškania s peňažným plnením, pričom výška úrokovej sadzby bola určená k prvému dňu omeškania. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobcom tvrdené skutočnosti o omeškaní žalovanej neboli žiadnym spôsobom spochybnované, a preto vyhovel žalobe aj v tejto časti.

6. Ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že v zmysle § 148 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) neschválil súdny zmier medzi žalobcom a žalovanou, pretože aj keď žalobca navrhoval súdny zmier, tak žalovaná napriek tomu, že súhlasila so súdnym zmiernom, tak jej súhlas nebol realizovaný formou zaručeného elektronického podpisu alebo v písomnej forme, pretože žalovaná zaslala súdu len fotokópiu súhlasu so schválením zmiernu prostredníctvom e-mailu. Preto súd prvej inštancie takýto súdny zmier neschválil, pretože nebol jednoznačne preukázaný prejav vôle zo strany žalovanej, a to jej súhlas s navrhnutým zmiernom. Súd prvej inštancie neschválil súdny zmier aj z dôvodu, že žalovaná navrhovala inú výšku splátky ako žalobca, a teda podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná podmieňovala schválenie súdneho zmiernu takou formou splátky, ktorá bude primeraná jej schopnostiam splácať takýto dlh. Okrem toho nevydal z tohto dôvodu ani rozsudok pre uznanie, tak ako to navrhoval žalobca, pretože prejav vôle, ktorým uznávala žalovaná nárok, nebol urobený v predpísanej forme. Uznanie nároku pred súdom, ktoré predchádza vydaniu rozsudku pre uznanie, musí byť urobené takým spôsobom, aby bolo bezpochyby jasné, že ide o prejav vôle strany sporu. Žalovaná však zaslala len fotokópiu listinného dokladu, ktorý obsahuje uznávací prejav a nie jeho originál, resp. nezaslala elektronické podanie, ktoré by bolo podpísané jej zaručeným elektronickým podpisom, a preto súd prvej inštancie nemohol jednoznačne z takéhoto podania vyvodit' vôľu žalovanej uznať nárok žalobcu.

7. Záverom uviedol, že podľa § 232 ods. 4 CSP povolil žalovanej splácať jej dlh mesačnou splátkou vo výške 50,- eur mesačne, pretože mal za to, že povolením takýchto splátok nebude neprimeraným spôsobom zasiahnuté do majetkovej sféry žalobcu, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že ide o banku, ktorá disponuje značnými finančnými aktívami a zároveň jej dlh bude splatený v primeranej lehote / istina bude splatená do 3 rokov/. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že samotný žalobca súhlasil s povolením splátok, i keď žiadal povoliť vyššie mesačné splátky, pričom súd prvej inštancie určil výšku splátky s prihliadnutím na majetkové pomery strán sporu a na skutočnosť, že žalovaná je fyzická osoba.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pretože žalobca bol úspešný v súdnom konaní v celom rozsahu, a preto mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

9. Žalobca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie, a to v rozsahu výroku I., ktorým súd prvej inštancie neschválil zmier, a tiež výroku II., ale len v časti čo do splatnosti dlžnej sumy.

10. Považoval rozsudok v napadnutej časti za nesprávny, pretože súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že prejav vôle žalovanej nebol jednoznačne preukázaný, pretože žalovaná zaslala súdu len fotokópiu súhlasu so schválením zmiernu prostredníctvom e-mailu, mal žalovanú vyzvať na doplnenie podania v listinnej forme v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Uvedené platí aj vzhľadom na uznanie dlhu zo strany žalovanej. Z gramatického výkladu ust. § 129 ods. 1 CSP vyplýva, že v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie/opravu takehoto podania. Súd nemá fakultatívnu možnosť uvedené vykonať podľa vlastného uváženia, ale zákon mu výslovne prikazuje pokúsiť sa odstrániť vady konania postupom podľa § 129 CSP. Následne žalobca v súvislosti s uvedeným poukázal na judikatúru Krajských súdov SR.

11. V prípade, ak by aj súd prvej inštancie neschválil súdny zmier, pretože žalovaná navrhovala inú mesačnú splátku ako žalobca, žalobca mal za to, že vo svojom podaní žalovaná jednoznačne uviedla, že uznáva dlh voči žalobcovi, a preto mal súd prvej inštancie rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, kde by podľa názoru žalobcu nebol oprávnený povoliť mesačné splátky vo výške 50,- eur, ale vo výške 140,- eur, tak ako to navrhoval žalobca. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 50,- eur mesačne súd prvej inštancie zapríčinil, že žalovaná bude istinu splácať takmer tri roky. Na základe porušenia úverovej zmluvy a úplného zastavenia splácania úveru bola tak žalovaná zo strany súdu prvej inštancie „odmenená“ tým, že jej bola priznaná možnosť splácania dlžnej sumy. Súd prvej inštancie tak svojim rozhodnutím de facto úplne poprel nielen účinky predčasného zosplatnenia úveru, ale aj účel celého súdneho konania. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania. Takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty, ku ktorej má súdne konanie smerovať. Čo sa týka posúdenia samotných okolností prípadu, mal žalobca za to, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovanej uhradiť dlžnú pohľadávku. Zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Z vykonaného dokazovania vo veci súd prvej inštancie nemohol adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovanej, pretože sa vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej. Posúdenie finančných možností žalovanej pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovanej a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pritom pre posúdenie vymožiteľnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba predpokladaný mesačný príjem a vyživovacia povinnosť žalovanej, ale jej celkové majetkové pomery. Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Z tohto hľadiska ide o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu veriteľa a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu. Uvedená výhoda povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach. Hľadiskami pre úvahu súdu v tomto prípade budú najmä - osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej v konaní, prejavená snaha o plnenie záväzku žalovanou, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, doba, počas ktorej by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv, či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu. Výška splátky musí byť určená primerane tak, aby splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku aj žalovanej neúmerným predlžovaním splatnosti tým, že bude zaviazaná zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania. Výhoda poskytnutá žalovanej v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprímerane nízkych splátkach je zjavne neprímeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania v občianskoprávných vzťahoch zakotvenú v

ustanovení § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca následne poukázal aj v súvislosti s povolenými mesačnými splátkami na judikatúru Krajských súdov SR, pričom navrhol, aby odvolací súd schválil súdny zmierny návrh žalobcom, resp. aby zaviazal žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

12. Žalovaná sa následne vyjadrila v podaniach doručených súdu prvej inštancie dňa 30. 09. 2022 a 19. 01. 2023 s tým, že uznala svoj dlh a vyjadrila súhlas so schválením súdneho zmiernu a splátkami vo výške 50,- eur mesačne. Následne v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 27. 04. 2023 vyjadrila súhlas s neschválením súdneho zmiernu, uznala svoj dlh a uviedla, že ho bude splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- eur do 28. dňa v mesiaci.

13. Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 22. 05. 2023 poukázal na fakt, že žalovaná v konaní neprejavila snahu o plnenie jej záväzku, keď od podania žaloby neuskutočnila ani jednu úhradu, ktorou by preukázala, že má reálny záujem dlh aspoň čiastočne uhrádzať. Žalovaná napriek dlhšie trvajúcej sporu neprejavila dobrú vôľu a žalovanú sumu sa ani v nízkych (ňou navrhovaných) splátkach nesnažila splácať. S poukazom na uvedené žalobca nezhliadol dôvod na povolenie žalovanou žiadaných splátok vo výške 50,- eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť dlžnú sumu v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

14. Žalovaná v následnom vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 21. 06. 2023 nesúhlasila s návrhom žalobcu na splatenie celého jej dlhu, pretože jej to nedovoľujú majetkové pomery a splátky vo výške 50,- eur poslať na účet žalobcu. Je síce pravdou, že sa v poznámke k platbe pomýlila a uviedla číslo spisu 5Csp/49/2021, na ktorý už ale poslať dohodnutú splátku vo výške 130,- eur mesačne. Žalobca uviedol, že neprejavila snahu o plnenie záväzku, aj keď vidí, že už poslať 50,- eur mesačne mimo dohodnutej splátky. Požiadala o prevod zatiaľ poslaných splátok vo výške 50,- eur k správnej spisovej značke (5Csp/59/2021) a v pokračovaní splácania, až kým nevyrovná svoj dlh.

15. K vyššie uvedenému vyjadreniu žalovanej žalobca v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 03. 07. 2023 uviedol, že žiadosti žalovanej nevyhovuje. Žalobca správne priradil jednotlivé platby žalovanej vo výške 50,- eur k pohľadávke, ktorá bola predmetom súdneho konania vedeného pod sp. zn. 5Csp/49/2021. Uvedené platby žalobca realizoval na základe pokynov poskytnutých mu žalovanou. Z predložených platobných príkazov totiž jednoznačne vyplýva, že žalovaná prejavila vôľu realizovať platby vo výške 50,- eur na účet C. a do podrobnosti transakcie uviedla sp. zn. súdneho konania 5Csp/49/2021. Tieto platby žalobca považuje za dobrovoľné úhrady zo strany žalovanej, ktoré žalovaná uhradila nad rámec súdom stanovených mesačných splátok 130,- eur v konaní sp. zn. 5Csp/49/2021 a boli započítané na istinu dlhu žalovanej z úverovej zmluvy, ktorá bola predmetom konania sp. zn. 5Csp/49/2021. Žalovaná má vedomosť o čísle účtu na úhradu dlžnej sumy, ktorú si žalobca uplatňuje v tomto konaní (5Csp/59/2021), keďže táto skutočnosť vyplýva z podanej žaloby – z čl. V, v ktorom je uvedený ako účet na úhradu IBAN L. vedený v A. M. C., N..

16. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v časti dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa plnenia v splátkach zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pokiaľ ide o výrok I. napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že v tejto časti odvolanie nie je prípustné, a preto odvolanie žalobcu v tejto časti odmietol.

17. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolane, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

18. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

19. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

20. Podľa § 148 ods. 1 a 2 CSP, žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. O uzavretie zmiaru sa má súd vždy pokúsiť. Súd rozhodne o tom, či uzavretý zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

21. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

22. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

23. Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, a to v rozsahu výroku I., ktorým súd prvej inštancie neschválil zmier, a tiež výroku II., ale len v časti čo do splatnosti dlžnej sumy.

24. Pokiaľ ide o odvolanie podané v časti prvého výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie neschválil zmier, odvolací súd je toho názoru, že v tejto časti odvolanie nie je prípustné. Z ustanovenie § 148 CSP vyplýva, že súd rozhodne o tom, či zmier schváli alebo neschváli. Forma rozhodnutia v danom ustanovení nie je uvedená. Komentár k § 148 CSP (Civilný sporový poriadok, Komentár, autori – Števíček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a spol., C. H. Beck, 2016, str. 558) uvádza, že schvaľovanie zmiaru nie je rozhodovaním vo veci samej, o ktorej súd rozhoduje rozsudkom. Súd schvaľuje alebo neschvaľuje zmier uznesením, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Rovnako ten istý komentár k § 234 CSP (str. 853) hovorí o schválení zmiaru formou uznesenia. Rovnako tak ust. § 398 CSP stanovuje, že žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti právoplatnému uzneseniu, ktorým bol schválený zmier. Rozhodnutie, ktorým súd prvej inštancie neschválil zmier má teda povahu uznesenia (§ 234 ods. 1 CSP), pričom túto nestráca tým, že je pojaté do výrokovej časti rozsudku. Ustanovenie § 357 CSP pozitívne a taxatívne vymenováva uznesenia, proti ktorým je odvolanie prípustné. Nie je v ňom uvedené uznesenie o neschválení zmiaru, preto odvolací súd konštatuje, že v tejto časti nie je odvolanie prípustné (§ 357 CSP a contrario). Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nesprávne poučil strany sporu ohľadom prípustnosti odvolania proti výroku I. napadnutého rozsudku. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie žalobcu v tejto časti odmietol. Len doplňujúco odvolací súd poznamenáva, že zmier nebolo v tomto prípade možné schváliť z dôvodu nedostatku konsenzu strán sporu pokiaľ ide o výšku mesačnej splátky.

25. Čo sa týka odvolania žalobcu podaného v časti čo do splatnosti dlžnej sumy, kde žalobca namietal nesprávne právne posúdenie a porušenie práva na spravodlivý súdny proces, dospel odvolací súd k záveru, že odvolacie argumenty žalobcu sú dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o povolení plniť súdom uloženú povinnosť žalovanej v splátkach nemá oporu v zistenom skutkovom stave, v dôsledku čoho súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ktorým zároveň zasiahol do žalobcovho práva na spravodlivý súdny proces.

26. Vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí. Osobitne sa zameral na skúmanie, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti strán konať pred súdom prvej inštancie, pod ktorou treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany súdneho sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

27. Odvolací súd poznamenáva, že ak súd uloží v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Spravidla je lehota na plnenie tri dni, pričom plynie od právoplatnosti rozsudku. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) však môže byť tiež rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, spravidla v prípadoch, keď je splnenie uloženej povinnosti v lehote troch dní objektívne nemožné. Súd môže (napr. s poukazom na zlú finančnú situáciu strany sporu) taktiež uložiť povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky, pričom určí výšku každej dávky alebo splátky. Môže tiež určiť, že omeškaním s plnením čo i len jednej dávky alebo splátky sa stáva splatným celé plnenie.

28. Žalobca v podanom odvolaní namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď namietal, že sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej. Poukázal na to, že oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Splácaním dlžnej istiny s príslušenstvom mesačnými splátkami vo výške 50,- eur súd prvej inštancie zapríčinil, že sa žalovaná istina bude splácať takmer tri roky. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou žalobcu a poznamenáva, že súdna judikatúra zdôrazňuje, že súd, ktorý pripúšťa možnosť zaplatenia dlhu v splátkach, musí presvedčivo zdôvodniť záver (vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku i osobným pomerom strany sporu) o určení splnenia dlhu v splátkach. Odvolací súd je toho názoru, že pri rozhodovaní o určení výšky splátok je potrebné právne chrániť obe strany sporu a zabezpečiť aj reálne splnenie priznaného plnenia.

29. Pokiaľ teda súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia v tejto časti len všeobecne poukázal na majetkové pomery strán sporu a na skutočnosť, že žalobca je bankou a žalovaná je fyzická osoba, z takéhoto rozhodnutia nie je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností vychádzal ohľadom majetkových pomerov žalovanej, ani akými úvahami sa pri tom riadil. V rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia neuviedol pri riešení otázky lehoty plnenia, aké skutočnosti mal relevantnými dôkazmi preukázané, z čoho vo svojom rozhodnutí pri určení výšky jednotlivých splátok vychádzal (najmä pri chýbajúcich dôkazoch ohľadom sociálnych a majetkových pomerov žalovanej), akými úvahami sa pri právnom posudzovaní tejto otázky riadil. Neuviedol, v čom videl výnimočnosť prípadu, resp. požiadavku odôvodnenosti takéhoto opatrenia. Pre vyššie uvedené nedostatky je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti o určení splátok na plnenie v konkrétnej výške nepreskúmateľným, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a tým dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Preto bolo potom potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o spôsobe plnenia, resp. splnenia pohľadávky a svoje rozhodnutie zákonným spôsobom zdôvodniť tak, aby z jeho rozhodnutia bolo zrejmé, na ktoré konkrétne okolnosti prihliadol a akými úvahami sa riadil, lebo len vtedy sa budú môcť strany sporu proti takémuto rozhodnutiu zákonným spôsobom brániť. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zistiť aktuálne stanoviská sporových strán k spôsobu rozhodnutia o lehote na plnenie už právoplatne určenej peňažnej povinnosti žalovanej a pokiaľ sa vylúči možnosť dohody strán o paričnej lehote (výške splátky), bude povinnosťou súdu prvej inštancie umožniť žalovanej doplniť jej tvrdenia o skutočnostiach významných pre rozhodnutie o lehote na plnenie, predovšetkým o jej schopnosti splniť peňažný záväzok a tieto tvrdenia i náležite preukázať (majetkové a sociálne pomery žalovanej) a po vyjadrení sa žalobcu k týmto skutočnostiam a po prípadnom doplnení dokazovania k nim na základe návrhov sporových strán, ohľadne lehoty na plnenie, opätovne rozhodnúť.

31. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).